

Ek: 120
7/7758

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel Müdür Yardımcılığı

Sayı : B.06.0.SPGY.0.0-026.21-2009/268808
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Canan
Arıtman

ÇOK İVEDİ

13 Kasım 2009

TBMM BAŞKANLIĞINA

İlgi: Başbakanlığa muhatap 18.05.2009 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/7758-13010/28212 sayılı yazıları.

İzmir Milletvekili Canan Arıtman'ın Sayın Başbakanımıza yönelttiği ve Sayın Başbakanımızca, kendileri adına eşgüdümünde cevaplanması tensip olunan 7/7758 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Ahmet DAVUTOĞLU
Dışişleri Bakanı

Ek: 2 sayfa.

**İZMİR MİLLETVEKİLİ CANAN ARITMAN'IN SAYIN BAŞBAKANIMIZA
YÖNELTİĞİ 7/7758 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORULAR:

1. 24 Nisan'da Ermenistan'ın başkenti Erivan'da Türk Bayrağının yakıldığı görüntüleri tüm dünya medyasında yer almıştır. Ermenistan'a bu olayla ilgili olarak nota verilerek suçluların yakalanıp, cezalandırılması ve özür dilenmesi talep edildi mi?
2. Ermenistan işgal ettiği Azerbaycan topraklarından çekilmeden, bize katil diyenlere Türkiye-Ermenistan sınırını açacak mısınız?
3. Ermenistan'la ilişkilerimizin normalleştirilmesinde niçin Ermeni soykırımı iddialarına taraf olan İsviçre arabulucu olarak seçilmiştir? Türkiye bunu nasıl kabul edebilmiştir? Bu sürece Azerbaycan niçin dahil edilmemiştir?
4. Azerbaycan'ın Türkiye'ye Ermenistan sınırının açılma çalışmaları nedeniyle kırılması yüzünden Orta Asya ve Azeri doğal gazını taşıyacak Nabucco projesinin iptalinin Türkiye'ye ekonomik ve stratejik maliyeti, faturası ne olacaktır? Ermenistan'la ilişkilerin Azerbaycan'a rağmen normalleştirilmesi sürecinde bu durum değerlendirildi mi?
5. Azerbaycan'ın talebi yerine getirilmeden Ermenistan'la ilişkilerin normalleştirilmesi ve sınırların açılmasının ülkemize ne yararı olacaktır? Kar zarar envanteri çıkarıldı mı? Kazanacağımız-kaybımız nedir?

CEVAP:

Ermenistan'ın başkenti Erivan'da 24 Nisan 2009 günü düzenlenen törenlerde, Taşnaksütyun üyesi olduğu bildirilen aşırı milliyetçi bazı kişilerce, Türk Bayrağının yakıldığı bilgisi bazı basın yayın organlarında yer almıştır. Yüce Türk milletinin tarihten bugüne gelen temel değer ve inançları ile özgürlüğünü temsil eden Türk Bayrağına verdiği değer ve önem herkes tarafından bilinmektedir. Nitekim, Ermenistan resmi makamlarının olay hakkında yaptıkları açıklamalarda, aşırı unsurlarca gerçekleştirilen sözkonusu münferit hadiseyi sahiplenmedikleri görülmüştür.

Türkiye ve Ermenistan arasındaki ilişkilerin normalleştirilmesi yönündeki çalışmalara, esasen ilk olarak Ermenistan'ın bağımsızlığını ilan ettiği 1991 yılında başlanmış, ancak çeşitli nedenlerle sonuçlandırılması mümkün olmamıştır.

Güney Kafkasya'da Ağustos 2008'de yaşanan olayların, bölgedeki sorunların güvenlik, istikrar ve işbirliği için oluşturduğu tehdidi bir kez daha açıkça gözler önüne sermesi üzerine tarafımızdan, donmuş ihtilafların çözülmesi için uygun bir ortam yaratılması amacına dönük diplomatik faaliyetlere hız verilmiştir.

Bu çerçevede gündeme getirdiğimiz Kafkasya İstikrar ve İşbirliği Platformu'na, ihtilaflara taraf diğer ülkelerle birlikte Ermenistan da davet edilmiş, ayrıca, bu ülkeyle sorunlarımızın ortadan kaldırılması için yürütülmekte olan diyalog sürecine ivme kazandırılmıştır.

Ermenistan'la ilişkilerimizin normal bir zemine kavuşturulması amacıyla İsviçre'nin arabuluculuğunda başlatılan bu süreç, malumunuz olduğu üzere 10 Ekim 2009 tarihinde

“Diplomatik İlişkilerin Kurulması” ve “İlişkilerin Geliştirilmesi”ne dair iki ayrı Protokol’ün Z  r  h’de imzalanmasıyla yeni bir aşamaya girmiş bulunmaktadır.

Bu süreç, sadece aynı coğrafyayı paylaştığımız bir komşu ülkeyle mevcut sorunlarımızı ortadan kaldırmayı değil, aynı zamanda Güney Kafkasya’da sürdürülebilir bir barış ortamının yaratılmasını kolaylaştırmayı da amaçlamaktadır. Dışışleri Bakanımız, H  k  metimizin bu temel yönelimi konusunda Yüce Meclisi 21 Ekim 2009 tarihinde bilgilendirmiş bulunmaktadır.

Dışışleri Bakanımızın söz konusu hitabında da belirttiği y  zere, Türkiye ve Ermenistan arasındaki süreçte Azerbaycan’ın menfaatleri hiçbir şekilde gözardı edilmemiş ve yürütülen çalışmalar hakkında süreç boyunca Azerbaycan tarafına bilgi verilmiştir.

Azerbaycan’ın toprak b  t  nl     H  k  metimiz için ülkemizin toprak b  t  nl     kadar azizdir ve Azerbaycan’ın toprak b  t  nl    n  n sağlanması yolunda Türkiye’nin diplomatik çabaları her türlü ikili ve   oktaraf  lı platformlarda aralıksız olarak sürdürülmektedir.

İki ülkenin tek başına ilişkilerini normalleştirmesi, Güney Kafkasya’da kapsamlı bir normalleşme olmaksızın gerçekleşemez. H  k  metimiz söz konusu protokolleri bu bilinçle ve kapsamlı bir normalleşmenin   n  n   a  mak y  zere imzalamıştır. Amacımız, bu yolla hem Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin yeniden tanzim edilmesi, hem de aziz bildiğimiz Azerbaycan’ın toprak b  t  nl    n   temin edecek bir barışsın   n  n  n a  ılmasıdır. Protokoller, bu anlayışla Yüce Meclisimize sevk edilmiş olup, ne zaman ve nasıl onaylanacağı Yüce Meclisimizin takdiridir.

Diğer taraftan, Doğal gazın Türkiye-Bulgaristan-Romanya ve Macaristan   zerinden Avusturya’ya taşınmasını   ng  ren Nabucco Boru Hattı Projesi H  k  metlerarası Anlaşma’sı (IGA) 13 Temmuz 2009 tarihinde Ankara’da gerçekleştirilen bir törenle imzalanmıştır.

Azerbaycan, projeye ilk aşamada doğal gaz temin etmesi planlanan tedarikçi ülkedir. Bununla birlikte, ileri aşamalarda projeye Türkmenistan, Irak, uluslararası konjonktürün elverişli olması halinde İran’dan da doğal gaz temin edilmesi söz konusu olabilecektir. Söz konusu proje ile Azeri gazının doğrudan Avrupa pazarına ulaşması söz konusu olup, bu durum Azerbaycan’ın Avrupa ile siyasi önemi de bulunan bir ba   tesis etmesine neden olacaktır.

Bu bağlamda, ülkemizin ve Avrupa Birliği’nin tam desteğine sahip Nabucco projesi ile Ermenistan’la ilişkilerin normalizasyonu arasında herhangi bir ba   söz konusu değildir.